

Nairobi

Remissvar avseende betänkandet Folkbokföringsverksamhet, biometri och brottsbekämpning, SOU 2025:75

Ambassaden i Nairobi vill utifrån sitt konsulära uppdrag i utlandet lämna följande synpunkter.

Som anges i betänkandet (avsnitt 9.4.3) är korrekta uppgifter i folkbokföringsdatabasen av stor betydelse bland annat för en persons skyldigheter, rättigheter och möjligheter i samhället. Ambassadens bedömningar i medborgarskapsärenden samt i övriga konsulära ärenden grundas på uppgifter i folkbokföringsdatabasen.

Till bilaga 2, Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481), har ambassaden följande medskick.

Ambassaden vill framföra vikten av att en persons utsatthet tas i beaktan och att det bör gå att häva beslut baserade på folkbokföring i särskilda fall:

- 1) En person som förts utomlands mot sin vilja eller kvarhålls utomlands mot sin vilja bör beaktas i lagstiftningen. Genom ambassadens konsulära verksamhet kommer vi i kontakt med personer som olovligen kvarhålls på uppfostringsanstalter, företrädesvis i Somalia och Kenya. Ofta handlar det om familjemedlemmar som på olika sätt vill förhindra att en ung person kan återvända till Sverige. Detta sker exempelvis genom att beslagta personens svenska pass, och avregistrera personen från Sverige. Det senare försvårar avsevärt en svensk ambassads möjlighet att bistå en person konsulärt, eftersom hemvist i Sverige i princip är en förutsättning för konsulärt stöd. Ambassaden vill därför framföra

vikten av att en person som varit förhindrad att återvända till Sverige inte bör straffas för folkbokföringsbrott.

- 2) Ambassaden har inom ramen för det konsulära arbetet kommit i kontakt med kvinnor som förts utomlands av sin make och kvarlämnats, medan maken återvänt till Sverige. Dessa ärenden har en tydlig koppling till hedersrelaterat våld, där en del av förtrycket består i att förhindra för kvinnan att återvända till Sverige. I vissa fall har mannen använt kvinnans mobila bank id och genomfört långtgående juridiska processer i kvinnans namn, exempelvis ändrat folkbokföring och ansökt om skilsmässa. När detta sedan uppdagades har kvinnans möjligheter att häva besluten varit begränsade, eftersom hon de facto befann sig utomlands och att hennes mobila bank id använts.

Beslut om detta remissvar har fattats av Ambassadör Håkan Åkesson den 30 september 2025.